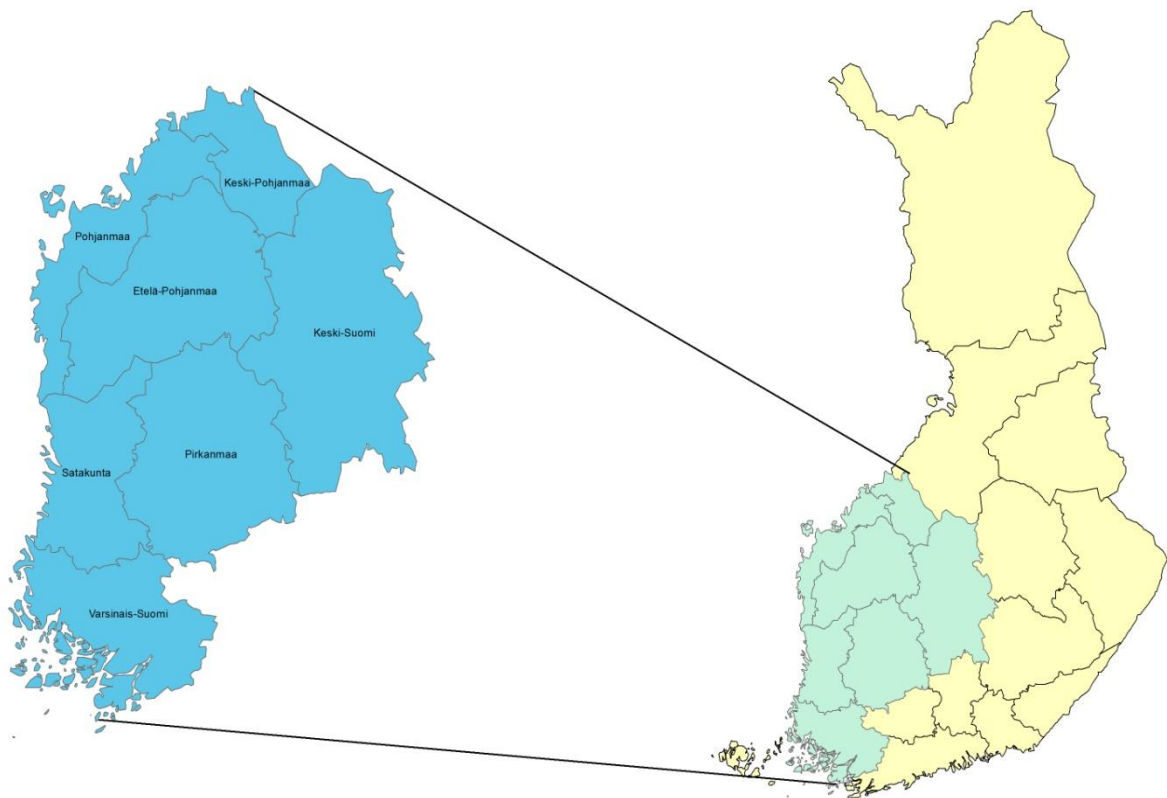

LÄNSI-SUOMEN YRITYSRAHOITUSSTRATEGIA

Keski-Suomi
Pirkanmaa
Varsinais-Suomi
Satakunta
Etelä-Pohjanmaa
Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaa

Lähde: Maanmittauslaitos

Voimassa 19.2.2018 alkaen toistaiseksi

Sisältö

1.	YLEISTÄ	3
2.	RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS	3
3.	KEHITTÄMISPALVELUT	4
	Kehittämiskartoitus	4
	Analyysi.....	4
	Konsultointi	4
	Koulutus	4
4.	YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET	4
4.1.	Kehittämistoimenpiteet.....	4
4.1.1.	Kansainvälistyminen	4
4.1.2.	Liiketoimintaosaamisen kehittäminen	5
4.1.3.	Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen.....	5
4.2.	Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset	5
4.3.	Kehittämisavustus investointiin	5
4.4.	Toimintaympäristön kehittämisavustus	6
4.5.	Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet	6
5.	YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET	7
5.1.	Keski-Suomi	7
5.2.	Pirkanmaa	8
5.3.	Varsinais-Suomi	9
5.4.	Satakunta	10
5.5.	Etelä-Pohjanmaa.....	11
5.6.	Pohjanmaa	12
5.7.	Keski-Pohjanmaa	13
6.	TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA	14
7.	Yhteystiedot	14

1. YLEISTÄ

ELY-keskukset rahoittavat pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä edistäviä hankkeita osana Team Finland -verkostoa neljällä suuralueella Hämeen (Etelä-Suomi), Etelä-Savon (Itä-Suomi), Keski-Suomen (Länsi-Suomi) ja Pohjois-Pohjanmaan (Pohjois-Suomi) ELY-keskuksissa. Länsi-Suomen suuralueeseen kuuluvat Keski-Suomen, Pirkanmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat.

Tukia haetaan sähköisen hakupalvelun kautta yrityksen KATSO-tunnisteella. Henkilökohtainen asiointi tapahtuu yrityksen toimipaikan mukaisessa ELY-keskuksessa. Yritysrahoituksen asiantuntijoiden yhteystiedot löytyvät rahoituslinjausten alueellisten painotusten yhteydestä.

Tukijärjestelmä perustuu sekä kansallisen rahoituksen suuntaviivoihin että Suomen 'Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020' -rakennerahasto-ohjelman painotuksiin. Rahoitusta säätelee laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (9/2014, muut 1221/2015) sekä valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta yritystoiminnan edistämiseksi (716/2014). Rahoitus kanavoituu Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja hankkeissa tuetaan erityisesti vähähiilisiä innovaatioita sekä energiatehokkuutta, joihin kohdennetaan 25 % EAKR-rahoituksesta.

Hankkeiden tulee soveltua seuraaviin ohjelman toimintalinjoihin:

1. **Pk-yritystoiminnan kilpailukyky**
2. **Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen**

Rahoitusta suunnataan ensisijaisesti haastaviin ja laadullisesti korkeatasoisiin, sekä vaikuttavuudeltaan työllisyyden, liikevaihdon tai viennin kasvun kannalta merkittäviin pk-yritysten hankkeisiin.

Avustusta kohdennetaan hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen:

- 1) **käynnistymiseen, laajentamiseen tai uudistamiseen;**
- 2) **innovaatiotoimintaan tai osaamisen vahvistamiseen;**
- 3) **kasvuun tai kansainvälistymiseen;**
- 4) **tuottavuuteen;**
- 5) **energia- tai materiaalitehokkuuteen.**

Nämä rahoitusstrategian linjaukset koskevat koko Länsi-Suomen suuraluetta seuraavien tukimuotojen osalta: *yrityksen kehittämisavustus* sekä *toimintaympäristön kehittämisavustus*. Strategiasta löytyvät myös maakunnittaiset rahoituksen tarkennukset esim. ELY-keskusten strategisista tulossopimuksista ja maakuntaohjelmissa asetetut painopisteet.

Yritysrahoitusta on mahdollista hakea myös **Euroopan maaseuturahastosta**, jossa rahoittajina toimivat alueelliset ELY-keskukset sekä paikalliset Leader-ryhmät. Maaseutuohjelman tukimuodot on määritelty maaseudun kehittämislaissa (28/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa maaseudun yritystuesta (80/2015, muut. 858/2015). Tuki kohdistetaan maaseutualueelle pienille alle 50 hlöä työllistävälle yrityksille sekä alle 250 hlöä työllistävälle pk-yrityksille, joiden toiminta perustuu maataloustuotteiden ensimmäisen asteen (ns. Annex I) jalostukseen. Järjestelmä pohjautuu Manner-Suomen maaseutuohjelman ja sen alueellisten osioiden painotuksiin ja valintakriteereihin. Lisätietoa Internetissä osoitteessa: <http://www.mavi.fi/>.

Rahoitusstrategia on vahvistettu Keski-Suomen ELY-keskuksen E- vastualueen johtoryhmässä **19.2.2018**

2. RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS

Yrityksen kehittämisavustus on *harkinnanvarainen* tuki, joka perustuu hankkeesta tehtävään yritys- ja hankearviointiin. Tuen myöntämisessä huomioidaan muun muassa tuen vaikutus yrityksen liiketoiminnan kannattavuuteen ja yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyyn sekä alan kilpailutilanteeseen. ELY-keskuksen yritysrahoituksella tavoitellaan mahdollisimman suurta vaikutusta alueiden elinkeinotoiminnan kehittämiseen.

Avustuksen myöntämistä puoltavina tekijöinä pidetään lisäksi hankkeen myönteisiä työllisyys-, ympäristö- ja tasa-arvovaihtokuituksia. Rahoitusstrategiassa tarkennetaan hankevalintakriteereitä ja yleisimpiin rahoituskohteisiin liittyviä tulkintoja. Rahoitusstrategiaa käytetään yritysrahoitushakemuksen käsittelyn ja päätöksenteon tukena turvaamaan asiakkaiden tasa-kohtelua.

3. KEHITTÄMISPALVELUT

(Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 916/2012)

Yritysten kehittämispalvelut on tarkoitettu toimiville pk-yrityksille, joilla on potentiaalia liiketoimintansa kehittämiseen ja kasvattamiseen sekä työllistämiseen. Palveluina ovat kehittämiskartoitus, analyysi, konsultoinnit sekä koulutus. Innovaatioiden kaupallistaminen -konsultointi voidaan myöntää myös aloittavalle yritykselle.

Kehittämiskartoitus: yrityksen omatoimiseen kehittämistarpeiden kartoitukseen, maksuton.

Analyysi: yrityksen liiketoiminnan nykytila-analyysi ja kehittämissuunnitelman teko yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa, hinta on yritykselle tuettuna 220 € + alv/pv.

Konsultointi: priorisoidun kehittämissuunnitelman toteuttamiseen eri osa-alueista: kasvu ja uudistaminen, tuottavuus ja talous, markkinointi ja asiakkuudet, johtaminen ja henkilöstö, innovaatioiden kaupallistaminen. Max. 15 pv/3 vuoden aikana, kertanimittilaus 2 pv. Hinta on yritykselle tuettuna 300 € + alv/pv.

Koulutus: pk-yritysten avainhenkilöille; teemoina kasvuun johtaminen, talouden ja tuottavuuden johtaminen sekä markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen.

Lisää Internet-sivulla: www.yritystenkehittamispalvelut.fi

4. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET

(Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi 9/2014 ja asetus 716/2014)

Kehittämisyavustus suunnataan erityisesti *kasvuhakuisille* ja *kansainvälistyville* sekä *aloittamisvaiheessa* oleville, uusia ja kehittyviä toimialoja edustaville mikro- ja pk-yrityksille. Kehittämisyavustusta voidaan myöntää yritysten kehittämistoimenpiteisiin, kuten kansainvälistymiseen tai tuotekehitykseen sekä investointeihin.

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää myös yritysten haasteellisten investointi- ja kehittämishankkeiden toteutettavuusselvityksiin sekä tutkimus- tai kansainvälistymishankkeiden valmisteluun.

Rakennerahastovaroja (EAKR) myönnettäessä painotetaan erityisesti vähähiilisyiden tavoitteita tukevia hankkeita (esim. energia- ja materiaalihokkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita.

Avustuksen perusteena tulee olla yrityksen normaalista toiminnasta poikkeava ja merkittävä, *hankkeenomainen* kehittämisprojekti, joka parantaa yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyä ja uudistumista. Hankesuunnitelmassa on yksilöitävä aikataulu, kustannukset, toimenpiteet ja hankkeen rahoitus sekä hankkeella tavoitellut vaikutukset yrityksen toimintaan.

4.1. Kehittämistoimenpiteet

Tuettavan kehittämistoimenpiteen tulee aina olla yrityksen normaalista toiminnasta erillinen ja vaikutuksiltaan merkittävä kokonaisuus. Se **ei voi kohdistua yrityksen tavanomaiseen kehittämistyöhön**, eikä esimerkiksi tilaustyönä tehtävien yksittäisten erikoistuotteiden kehittämiseen projektiluonteisesti. Tukitaso voi olla enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus myönnetään pääsääntöisesti de minimis -tukena.

4.1.1. Kansainvälistyminen

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille *kansainvälistymishankkeiden valmisteluun* tai *kansainvälistymissuunnitelman hankintaan*. Hanke voi kohdistua esimerkiksi selvityksiin siitä, kuinka uusilla kohdemarkkinoilla toimitaan tai kuinka uutta tarjontaa kannattaisi viedä kansainvälisille markkinoille. Valmisteluvaihe on tarkoitettu ensisijaisesti ulkopuolisten asiantuntijapalveluiden hankintaan niin, että selvitystyön tuloksena syntyy yritykselle laajempi kansainvälistymishanke/strategia.

Avustusta voidaan myöntää myös yrityksen laajemman kansainvälistymisstrategian mukaiseen kehittämishankkeeseen, johon voi sisältyä esimerkiksi *uuden avainhenkilön* palkkaus, messuosallistumisia tai kansainvälistymistoimenpiteisiin liittyviä matkoja.

4.1.2. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen

Yrityksen merkittävään *liiketoimintaosaamisen* kehittämishankkeeseen liittyen voidaan tukea *uuden avainhenkilön* palkkausta sekä asiantuntijapalveluiden hankintaa. Hanke voi liittyä esimerkiksi kokonaan uuden liiketoimintasektorin käynnistämiseen tai toimintojen merkittävään kasvuun ja laajenemiseen.

4.1.3. Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittäminen

Kehittämisyavustus voi kohdistua yrityksen toimintaan laajemmin vaikuttavan kokonaisuuden valmistelu- tai kehittämishankkeeseen, kuten esimerkiksi *uusien tuotteiden, tuotanto/palveluprosessien ja -menetelmien kehittämiseen*.

Kehittämishankkeessa voidaan kustannuksiksi hyväksyä esimerkiksi *uuden avainhenkilön palkkaus* hankkeen toteutukseen. Yrityksen *olemassa olevien työntekijöiden* osalta kohtuulliset palkkakustannukset erityisin perustein silloin kun ne liittyvät oleellisesti kehittämishankkeen toteutukseen. Muita kustannuksia voivat olla esimerkiksi asiantuntijapalveluiden ostot tai prototyypin valmistus- ja materiaalikulut.

Kokoaikaisesti hankkeeseen palkatun henkilön osalta voidaan hyväksyä lisäksi työntekijälle kyseiseen jaksoon kohdistuva lomapalkka ja lomараha.

Aloittavan yrityksen kehittämishankkeessa palkattavien työntekijöiden osalta voidaan hyväksyä kohtuulliset palkkakustannukset pääsääntöisesti 12 kuukauden ajalta

Yrittäjän tai toimitusjohtajan palkkakustannukset voidaan hyväksyä hankkeen kustannuksiksi erityisin perustein pääsääntöisesti vain aloittavien tai nuorten (alle 5 v.) yritysten *tuotteiden- ja tuotantomenetelmien kehityshankkeessa*. Avustusta ei pääsääntöisesti myönnetä sivutoimiseen yrittäjyyteen.

4.2. Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttävien kustannusten tulee perustua maksettuihin ja kirjanpitoon vietyihin kuluihin. Hankkeella tulee olla aina erillinen projektkirjanpito.

Prosenttimääräisinä korvattavien menojen (yleiskustannukset) määräksi hyväksytään enintään 15 prosenttia hankkeeseen hyväksytyistä palkkamenoista. Prosenttimääräisenä korvattaviin menoihin sisältyvät:

- työnantajakasut ja työterveysmenot
- hankkeen käyttöön varatuista rakennuksista, koneista ja laitteista aiheutuvat menot
- yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen menot
- kirjanpito-, tilintarkastus- ja toimistomenot

Ulkopuolisten asiantuntijoiden ja palvelujen käytöstä aiheutuvista kuluista tulisi jo hakuvaiheessa olla palvelun tarjoajan antama tarjous, josta selviää palvelun sisältö, tavoitteet, aikataulu, hinta ja muut oleelliset seikat.

Ulkomaanmatkoista, jotka ovat hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä ja perusteltuja, tulee olla matkasuunnitelma. Avustusta ei voida myöntää myyntimatkoihin.

Pienin myönnettävä avustus kehittämishankkeissa on pääsääntöisesti 5000 euroa ja hankekoon on oltava vähintään 10 000 euroa. Tukitaso on enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki on de minimis -ehtoista ja sen enimmäismäärä on 200 000 euroa 3 vuoden aikana.

4.3. Kehittämisyavustus investointiin

Investoinnilla tarkoitetaan joko aineellista tai aineetonta investointia. Aineellisia investointeja ovat maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden ja kaluston hankkiminen. Aineettomia investointeja ovat ohjelmistojen, valmistusoikeuksien, patenttien, tietotaidon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankintaa. Investoinneissa tuetaan vain uusia koneita ja laitteita. Erityisenä painopisteenä on vähähiiliseen talouteen kytkeytyvät hankkeet.

Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin ko. tiloihin sijoittuvan yrityksen.

Investoinneissa maksimitukitaso määräytyy alueellisten tukitasojen mukaan vaihdellen Länsi-Suomessa 10 - 35 % välillä yrityskoosta riippuen. Pienin myönnettävä investointiavustuksen määrä tai tuettavat kohteet voivat vaihdella ELY-alueiden kesken mm. käytettävissä olevista valtuuksista johtuen.

4.4. Toimintaympäristön kehittämisavustus

Toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille hankkeisiin, joilla parannetaan yritysten toimintaympäristöä ja yritystoiminnan yleisiä kehittymisedellytyksiä. Tukea suunnataan pk-yritystoimintaan välittömästi vaikuttaviin, uutuusarvoa sisältäviin hankkeisiin:

- yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin
- pk-yritysten tarvitsemien palvelujen kehittämiseen
- yritysten yhteistyön edistämiseen
- muihin pk-yritysten kehittymisedellytyksiä merkittävästi parantaviin hankkeisiin
- voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen pääomasijoitushankkeisiin

Tukitaso voi olla enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista ja investointien osalta enintään 45 % hyväksyttävistä hankintamenoista. Avustus pk-yrityksille tarjottavan palvelun kehittämiseen myönnetään de minimis -tukena.

HUOM! Toimintaympäristötukihankkeiden rahoittamiseen liittyen on oltava ELY-keskuksen asiantuntijoihin yhteydessä aina ennen hakemuksen jättämistä.

4.5. Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet

Jos yritys on saanut jo aiemmin avustusta tuen hakemista edeltävän viiden vuoden aikana, edellytetään uusilta hankkeilta merkittävää uutuusarvoa ja toimintaa uudistavaa vaikutusta.

Kehittämiseen myönnettävät avustukset ovat pääosin de minimis -ehtoisia (pl. investointituki). De minimistä voidaan myöntää enintään 200 000 euroa 3 vuoden aikana. Määrään lasketaan mukaan kaikki yrityksen saamat de minimis -ehtoiset tuet. Lähtökohtana on, että mikäli yritys on esimerkiksi enemmistöomistuksen tai muunlaisen määräysvallan kautta sidossuhteessa yhteen tai useampaan yritykseen, tarkastellaan kyseistä yrityskokonaisuutta de minimis -tukikumulaation kannalta yhtenä yrityksenä. Lisätietoa de minimis -tuesta löytyy [täältä](#).

Kilpailullisista syistä rahoitusta ei pääsääntöisesti voida myöntää:

- vähittäis- ja tukkukaupoille tai Internet-pohjaisille verkkokaupoille
- ravitsemistoimintaan (pl. toiminta osana laajempaa matkailuhanketta)
- yksityishenkilöille kuluttajapalveluja tarjoaville yrityksille
- maa-, metsä- ja rakennusurakointitoimintaan

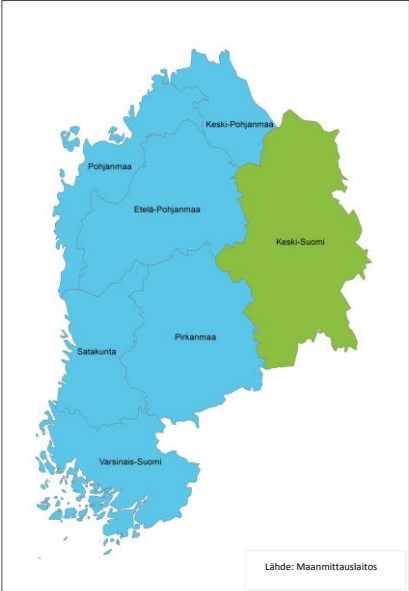
Investointitukea ei pääsääntöisesti myönnetä

- liikenteen toimialan investointeihin
- sosiaali- ja terveysalan tavanomaisiin kalusto- tai kiinteistöinvestointeihin (mm. päivä- ja hoivakodit, vanhuspalvelut)
- korvausinvestoinneiksi katsottaviin hankintoihin
- peruskorjaukseen rinnastettavaan tai ulkopuolisille vuokrattavien kiinteistöjen rakentamiseen
- rakennetun kiinteistön, maa-alueiden tai toisen yrityksen liiketoiminnan ostoon
- tavanomaisiin tietotekniikkahankintoihin (tietokoneet, puhelimet, tulostimet, ohjelmistopäivitykset)

Asiantuntijapalveluyritysten (mm. liikkeenjohto, markkinointi, yms. konsultointi) kehittämishankkeilla tulee olla merkittävä, toimialan tavanomaisia palvelumalleja uudistava vaikutus tai kansainvälistymiseen tähtäävä tavoite.

5. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET

5.1. Keski-Suomi

 <p>Lähde: Maanmittauslaitos</p>	<p>Kestävää kasvua ja työtä -rakennerahasto-ohjelmasta voidaan rahoittaa vain sellaisia pk-yritysten kehittämishankkeita, jotka edistävät ohjelman erityistavoitteiden toteutumista. Keski-Suomessa painopistealaja yritysrahoituksessa ovat digi-, osaamis- ja biotalous ja niiden kautta syntyvän uuden liiketoiminnan käynnistäminen.</p> <p>Tukea kohdennetaan erityisesti pk-yritysten kasvua ja uudistumista sekä kansainvälistymistä edistäviin hankkeisiin. Tuotekehityshankkeilla tulee olla uutuusarvoa kyseessä olevan toimialan näkökulmasta.</p> <p>Keski-Suomessa investointien tukitasot III-tukialueella ovat mikro- ja pienyrityksillä 20 % ja keskisuurilla 10 %. II-tukialueella (Saarijärven - Viitasaa-reen seudulla sekä Konnevedellä) tukitaso on mikro- ja pienyrityksillä 30 %, keskisuurilla 20 % ja suuryrityksillä 10 %.</p>
---	--

Investoinnit ja muu kehittäminen

Hankkeissa tuetaan pääsääntöisesti vain uusien tuotantotilojen rakentamista toimintaa käynnistettäessä tai merkittävästi laajennettaessa. Investointihankkeen tulee edistää merkittävästi yrityksen tuotantotoiminnan tehostamista ja uudistumista, teknologiatason nosta, uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä työllisyyttä.

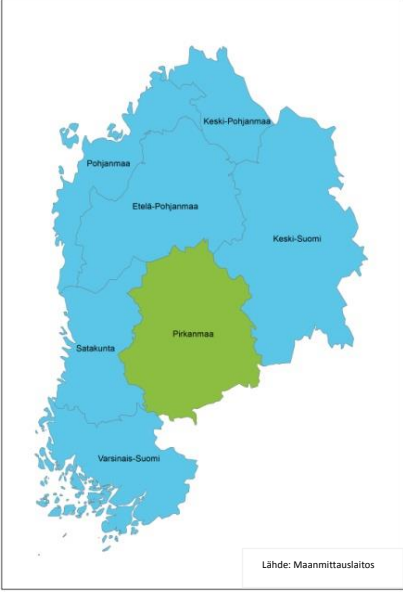
Erityisenä painopisteenä investoinneissa ovat vähähiiliseen talouteen kytkeytyvät hankkeet sekä kansainvälistyvät pk-yritykset ja niiden toimintaa tukevien alihankintaverkostoyritysten uudenlaista liiketoimintaa sekä uusia työpaikkoja luovat hankkeet.

Kone- ja laiteinvestoinneissa tuetaan vain kyseisen toimialan uutta teknologiaa edustavia koneita ja laitteita. Investointiavustusta ei pääsääntöisesti myönnetä, mikäli myönnettävä tuki jäisi alle 5000 euron.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Jyväskylä)

<p>Paula Kerttunen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 557</p>	<p>Jouni Hynynen (Kansainvälistyminen) Team Finland -koordinaattori, puh. 0295 024 545</p>
<p>Juha Keurulainen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 558</p>	<p>Maaseutuohjelman yritystuet:</p>
<p>Janne Nummi (yrityksen kehittämisavustus) rahoitusasiantuntija, puh. 0295 024 672</p>	<p>Panu Kässi (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 567</p>
<p>Pirjo Suhonen (kehittämispalvelut) kehittämispäällikkö, puh. 0295 024 601</p>	<p>Risto Piesala (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 585</p>

5.2. Pirkanmaa

 <p>Lähde: Maanmittauslaitos</p>	<p>Pirkanmaalla kehittämisavustusta suunnataan erityisesti kansainvälistä kasvua hakeville, aloittamisvaiheessa oleville sekä uusia kehittyviä aloja edustaville pk-yrityksille.</p> <p>Tuen kohteena ovat innovatiiviset tuotekehityshankkeet sekä kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen, erityisesti vientiä aloittavien pk-yritysten omien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen vientimarkkinoille, sekä uusien markkina-alueiden kartoittaminen ja avaaminen.</p> <p>Rakennerahastovaroilla (EAKR) tuettavissa hankkeissa painotetaan vähähiilisuuden tavoitteita tukevia hankkeita (esim. energia- ja materiaalitehokkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita.</p> <p>Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Pirkanmaan maakuntastrategia 'Välkky Pirkanmaa', teemat älykäs erikoistuminen ja elinkeinorakenteen uudistuminen</p>
---	--

Investoinnit ja muu kehittäminen

Määrärahojen vähyden vuoksi pk-yritysten investointeihin tai yritysten toimintaympäristön kehittämiseen ei myönnetä tukea. ELY-keskuksen kehittämisavustukset kohdennetaan pk-yritysten hankkeisiin.

Pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä hankkeita tuetaan Pirkanmaan liiton ja Business Finland rahoituksella.

Alle 50 henkeä työllistävät yritykset voivat hakea rahoitusta investointeihin maaseuturahaston kautta.

Lisätietoa [Maaseutuviraston Internet-sivuilta](#).

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Tampere)

<p>Pirjo Isometsä (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 049</p> <p>Jani Virolainen (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 094</p> <p>Jukka Kohonen Team Finland -koordinaattori puh. 0295 023 555</p> <p>Jukka Ojala (kehittämispalvelut) kehittämispäällikkö, puh. 0295 036 204</p>	<p>Maaseutuohjelman yritystuet:</p> <p>Petri Tallila (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 105</p> <p>Saija Selin (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 036 073</p>
---	--

5.3. Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomessa kehittämisavustus suunnataan pk-yritysten innovatiivisten ja kansainvälistä kasvua edistävien kehittämishankkeiden tukemiseen. Rahoituksen kohteena ovat perusliiketoiminnasta poikkeavat merkittävät hankkeet, erityisesti maakuntastrategian mukaisesti ('Yhdessä rajat ylittäen') liiketoiminta- ja kansainvälistymismahdollisuuksien kehittäminen sekä näitä tukevat innovatiiviset tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeet uuden liiketoiminnan synnyttämiseksi. Avustus em. kehittämishankkeisiin voi olla enintään 50 000 €/hanke.

Käytettävissä olevan määrärahan vähyyden vuoksi rahoitus kohdistetaan pääasiassa vain alle 5 vuotta toimineiden yritysten hankkeisiin.

Rakennerahastovaroilla (EAKR) tuettavissa hankkeissa painotetaan vähähiilisyden tavoitteita edistäviä hankkeita (esim. energia- ja materiaalihokkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita (esim. biotalous ja luovat alat).

Maaseutualueella toimintansa aloittavien innovatiivisten uusien yritysten tukimuotona toimii myös Maaseudun kehittämislain mukainen kertakorvaustyypinen (enintään 35 000 €) perustamistuki alkavalle yritykselle.

Investoinnit ja muu kehittäminen

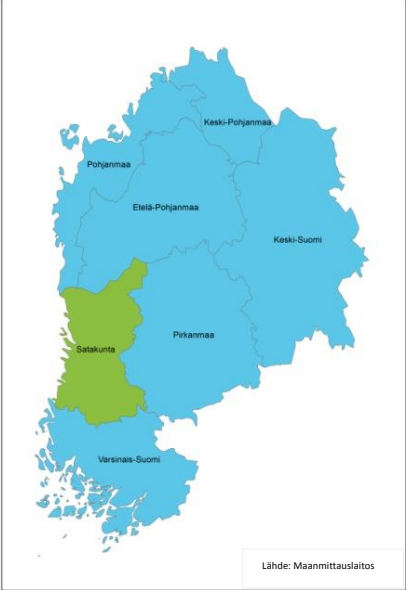
Määrärahojen vähyyden vuoksi pk-yritysten investointeihin tai yritysten toimintaympäristön kehittämiseen ei myönnetä tukea. Kehittämisavustukset kohdennetaan yllä esitetyn mukaisesti pääasiassa alle 5 vuotta toimineiden yritysten liiketoiminta- ja kansainvälistymismahdollisuuksien kehittämiseen sekä näitä tukeviin innovatiivisiin tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeisiin.

Alle 50 hlöä työllistävät, maaseutualueella toimivat pienet yritykset voivat hakea maaseudun kehittämislain mukaista investointitukea. Lisätietoa [Maaseutuviraston Internet-sivuilta](#).

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Turku)

<p>Marjo Vihervirta (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 691</p> <p>Timo Mäkelä (yrityksen kehittämisavustus, kehittämis- palvelut, maaseutuohjelma) rahoituspäällikkö, puh. 0295 022 619</p> <p>Jari Kauppila (Team Finland, kv-hankkeet) kansainvälistymispäällikkö, puh. 0295 022 585</p>	<p>Maaseutuohjelman yritystuet:</p> <p>Sirkka Rantala (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 742</p> <p>Mia Vienne (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 756</p> <p>Markku Alm (uusiutuvan energian hankkeet) yritys- ja energia-asiantuntija, puh. 0295 022 542</p>
--	---

5.4. Satakunta

Lähde: Maanmittauslaitos

Satakunnassa yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille investointeihin sekä kehittämistoimenpiteisiin. EAKR-ohjelmasta voidaan rahoittaa sellaisia pk-yritysten kehittämishankkeita, jotka edistävät ohjelman erityistavoitteiden toteutumista: uuden liiketoiminnan luomista ja kehittämistä, pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämistä sekä yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä, kaupallistamista ja uuden teknologian käyttöönottoa.

Ohjelmasta tuetaan erityisesti vähähiilisyttä edistäviä yritysten kehittämishankkeita, jotka voivat liittyä esim. uusiutuvan energian ja resurssitehokkaiden ratkaisujen kehittämiseen.

Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Satakunnan maakuntaohjelmaan liittyvä älykäs erikoistuminen ja siihen kuuluvat painopisteet, kuten elintarvikeketju, vesiosaaminen, biotalous, resurssitehokkuus, merien toimintaympäristö ja ICT.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Kehittämis- ja investointihankkeiden tulee edistää merkittävästi yrityksen kasvua ja esim. tuotantotoiminnan tehostamista, teknologiatason nostoa, uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä parantaa työllisyyttä. Kehittämisavustusta voidaan myöntää kone- ja laitehankintoihin, aineettomiin investointeihin sekä rajoitetusti toimitilojen rakentamiskustannuksiin. Kone- ja laiteinvestointien tulee edustaa kyseessä olevan toimialan käyttöön soveltuvaa modernia teknologiaa.

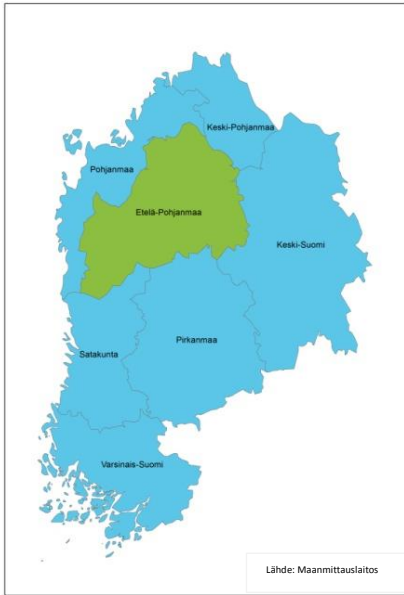
Tarkoituksenmukaisuusharkinnassa huomioidaan mm. kehittämishankkeen koko ja merkittävyys suhteessa yrityksen käytettävissä oleviin voimavaroihin, sekä kehittämishankkeen vaikuttavuus.

Pienyritysten (alle 50 työntekijää) investointihankkeita Porin ja Rauman keskusta-alueiden ulkopuolella rahoitetaan ensisijaisesti Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta (www.maaseutu.fi).

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Pori)

<p>Kari Ruuhela (yrityksen kehittämisavustus) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 077</p> <p>Ari Nummelin (myös maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 071</p> <p>Jari Hankaankorpi (myös maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 022 037</p>	<p>Carita Vastinesluoma Team Finland- kasvu- ja kansainvälistymiskoordinaattori, puh. 0295 022 109</p> <p>Anne Jortikka (kehittämispalvelut) asiakkuuspäällikkö, puh. 0295 022 046</p> <p>Timo Klimoff (kehittämispalvelut) yrityspalveluasiantuntija, puh. 0295 022 053</p>
---	---

5.5. Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Pohjanmaalla rahoitusta suunnataan erityisesti kasvuhakuisille ja kansainvälistyville pk-yrityksille sekä aloittamisvaiheessa oleville uusille kehittyviä toimialoja edustaville yrityksille. Lisäksi tavoitteena on edistää maakunnan vahvojen toimialojen uudistumista. Avustuksia suunnattaessa otetaan huomioon Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategian 2040 teema 'Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä'.

Yritysten merkittäviä hankkeita rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) varoin. Tuettavissa kehittämis- ja investointihankkeissa korostuvat mm. vähähiilisen talouden edistäminen parantamalla yritysten toiminnan, tuotantoprosessien ja tuotteiden energia- ja resurssitehokkuutta.

Yritysten toimintaympäristön kehittämiseen ei myönnetä avustusta määrärahojen vähyyden vuoksi.

Näistä linjauksista voidaan poiketa, mikäli kyseessä on alueelle osoitettu erillinen määräraha.

Tarkempia tietoja yrityksen kehittämisavustuksesta Etelä-Pohjanmaan alueen omilta sivuilta www.ely-keskus.fi.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Investoinneissa tuetaan vain uusien koneiden ja laitteiden hankintaa. Etusijalla on toimialan uusi, ympäristöä vähemmän kuormittava sekä energia- ja materiaalitehokkaampi teknologia. Rakennushankkeita ei pääsääntöisesti rahoiteta. Pelkkiin investointeihin myönnettävän avustuksen alaraja on 10 000 euroa.

Yrityksiä kannustetaan määrätietoiseen ja tavoitteelliseen liiketoiminnan kehittämiseen. Rahoitettavat kehittämistoimenpiteet voivat liittyä mm. uusien tuotteiden kehittämiseen, tuotannon tehostamiseen, johtamisjärjestelmien kehittämiseen tai uusien vientimarkkinoiden kartoittamiseen. Erityisesti yritysten uudistumista halutaan vauhdittaa rahoittamalla kehittämissankkeita, joissa parannetaan yrityksen kansainvälistymisvalmiuksia ja hankkeita, joissa selvitetään digitalisaation mahdollisuuksia liiketoiminnassa.

Merkittävässä kehittämishankkeissa voidaan perustelluista syistä hyväksyä yhden uuden avainhenkilön palkkakustannukset pääsääntöisesti enintään 6 kk:n ajalta.

Etelä-Pohjanmaa kuuluu kokonaisuudessaan III-tukialueeseen. Investointien tukitaso on pienille yrityksille enintään 20 % ja keskisuurille enintään 10 %. Kehittämistoimenpiteissä avustus pk-yrityksille on enintään 50 %.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Seinäjoki)

Leena Foudila (yrityksen kehittämisavustus)
yritysasiantuntija, puh. 0295 027 545

Hilkka Huhtamäki (yrityksen kehittämisavustus)
yritysasiantuntija, puh. 0295 027 557

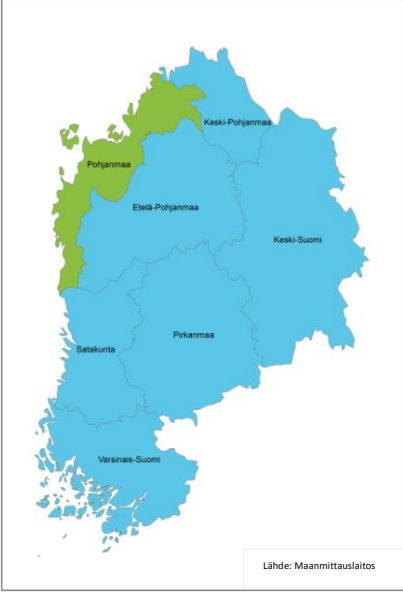
Kari Välimäki (kehittämispalvelut)
kehityspäällikkö, puh. 0295 027 642

Riikka Ylikangas (kansainvälistyminen)
Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 027 578

Reijo Kivimäki (maaseutuohjelman yritystuet)
yritysasiantuntija, puh. 0295 027 570

Juha Koski (maaseutuohjelman yritystuet)
yritysasiantuntijat, puh. 0295 027 574

5.6. Pohjanmaa

Lähde: Maanmittauslaitos

Pohjanmaan maakunnan rahoituksen painopiste on teollisen kilpailukyvyn varmistaminen ja vahvuuksien, kuten voimakkaassa kasvussa olevan energia-alan, kehittäminen.

Muita maakunnan keskeisiä ja kehitettäviä toimialoja ovat metalli-, vene-, muovi-, elintarvike- ja puuala. Erityisesti kiinnitetään huomiota toimialat ylittävien teknologioiden ja verkostojen sekä uutta luovien toimintatapojen kehittämiseen.

Maakunta kuuluu III-tukialueeseen, jossa investointien tukitaso pienyrityksille on 15 %, sekä mikroyrityksille ja aloittaville pienyrityksille 20 % (aloitettava yritys = max. 2 vuotta toiminut, kuitenkin pienyrityksille vain ensimmäiselle investointihankkeelle).

Keskisuurten ja suurten yritysten investointeihin ei myönnetä avustusta.

Kehittämishankkeissa tukitaso voi olla enintään 50 %.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Investointiavustusta voidaan myöntää tuotannollisille, sekä pääsääntöisesti yrityspalvelu (b to b)-, matkailu-, hoiva- ja sosiaalialan yrityksille uusien koneiden ja laitteiden hankintaan. Hoiva- ja sosiaalialan yritysten investointiavustusta myönnetään vain uutta palvelua alueelle luoviin hankkeisiin. EAKR-rahoituksella tuetaan ainoastaan alle 50 henkilön kansainvälistymiseen tai uuden liiketoiminnan luomiseen tähtääviä hankkeita Vaasan ja Pietarsaaren kaupunkialueilla.

Muilla alueilla alle 50 henkeä työllistävät yritykset voivat hakea rahoitusta investointeihin maaseuturahaston kautta. Lisätietoa [Maaseutuviraston Internet-sivuilta](#).

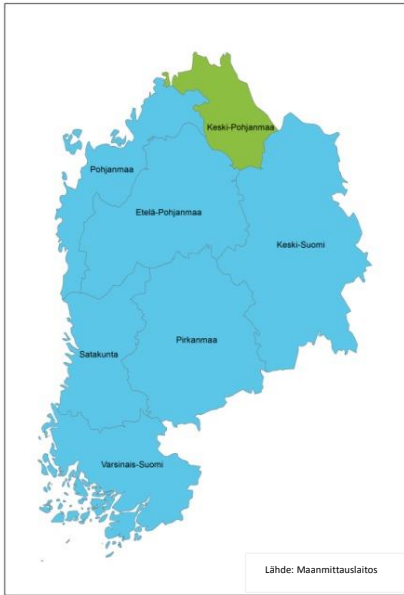
Kehittämistoimenpiteet

Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviin investointeihin avustus myönnetään pääsääntöisesti enimmäistukiprosentin mukaan. Esiselvityshankkeiden (mm. perustamis- ja toimintaedellytysten selvittämishankkeet) osalta avustusta voidaan myöntää palkkakustannuksiin *yrityksen työntekijöiden* osalta silloin kun niillä on oleellinen merkitys hankkeen toteutukselle.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Vaasa)

Kehittämisasiavustus ja kehittämisspalvelut:	Maaseutuohjelman yritystuet:
Henrik Broman yritystutkija, asiakkuuspäällikkö puh. 0295 028 545	Matias Smeds yritystutkija, puh. 0295 028 620
Henrik Granqvist yritystutkija, puh. 0295 028 551	Peter Björkmark yritystutkija, puh. 0295 028 541
Vesa Kojola (kansainvälistyminen) Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 028 579	

5.7. Keski-Pohjanmaa

Keski-Pohjanmaalla, Kokkolan ja Kaustisen seutukunnissa toteutetaan Itä- ja Pohjois-Suomen rakennerahasto-ohjelmaa. Rakennerahastoilla tuetaan yritysten merkittävää kasvua, kilpailukykyä ja uusiutumista.

Kehitystoimia kohdistetaan yritystoiminnan kaikkiin elinkaaren vaiheisiin, erityishuomion ollessa alueen vahvojen toimialojen kasvuhakuisissa ja kansainvälistyvässä pk-yrityksissä sekä niitä tukevissa alihankintaverkostoissa.

Pk-yrityksille tukea kohdennetaan uusiutumiseen ja tuottavuuden lisäämiseen sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Myös kansainvälistymis- ja vientiedellytysten kehittämiseen sekä yritysten tuotteiden markkinoille saattamiseen panostetaan. Lisäksi huomiota kiinnitetään palveluiden vientiin ja projektiviennin edistämiseen sekä vientiin rinnastettavan matkailutulon kasvattamiseen.

Investoinnit ja muu kehittäminen

Investoinneissa tuetaan vain uusia koneita ja laitteita. Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Tukea ei pääsääntöisesti myönnetä ulkopuolisille vuokrattavien toimitilojen rakentamiseen. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin ko. tiloihin sijoittuvan yrityksen.

Investointien tukitaso voi olla mikro- ja pienyrityksillä enintään 35 %, keskiuurilla 25 % ja suuryrityksillä 15 %. Myönnettävän tuen määrään vaikuttaa hankkeen uutuusarvo, teknologinen taso sekä hakijan aikaisemmin saama tuki ja hankkeen merkittävyys suhteessa yrityksen kokoon.

Tuettavissa kehittämis- ja investointihankkeissa korostuvat mm. vähähiilisen talouden edistäminen parantamalla yritysten toiminnan, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja resurssitehokkuutta. Rahoitus kohdennetaan pääsääntöisesti vain pk-yritysten hankkeisiin.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa

Kehittämisyhteistyö ja kehittämispalvelut:

Jukka Keinänen, Kokkola
yritysasiantuntija, puh. 0295 024 587

Henrik Broman, Vaasa
yritystutkija, puh. 0295 028 545

Henrik Granqvist, Vaasa
yritystutkija, puh. 0295 028 551

Tom Saksa, Kokkola (kansainvälistyminen)
Team Finland – koordinaattori, puh. 0295 028 614

Maaseutuohjelman yritystuet:

Heikki Rautio, Kokkola
yritystutkija, puh. 0295 028 612

6. TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA

TUEN HAKEMINEN

Kehittämisyhteistyön ja toimintaympäristön kehittämisyhteistyön sekä niiden maksatusta haetaan ELY-keskuksen sähköisen asiointipalvelun kautta KATSO-tunnisteella.

Suora linkki → [Yritystukien sähköinen asiointi](#)

Sähköisen palvelun hakuneuvonta Yritys-Suomi -puhelinpalvelussa **0295 020 500**

Kehittämispalveluiden sähköinen asiointi

Linkki www.yritystenkehittamispalvelut.fi → Sivustolta löytyy kohta **tee hakemus**

14

KATSO LISÄTIETOA

Tukimuodoista ja yleisistä myöntämisperusteista

www.ely-keskus.fi

www.rakennerahastot.fi

www.maaseutu.fi

www.suomi.fi/yritykselle

www.vero.fi/katso

www.businessfinland.fi

[Team Finland](#)

EAKR ja vähähiilisyys

www.rakennerahastot.fi → vähähiilisyys

www.rakennerahastot.fi → Materiaalipankki

LOPUKSI

On suositeltavaa olla etukäteen yhteydessä oman alueen ELY-keskukseen tai seudulliseen kehittämissyhteyteen ja keskustella hankkeen suunnitelmista ja rahoituskelpoisuudesta ennen kuin hakemus jätetään.

Hakijan tulee osaltaan varmistaa, että sähköisessä hakemuksessa on jo hakuvaiheessa liitteenä tarvittavat tarjoukset ja suunnitelmat. Investointihankkeissa tulisi olla jo hakuvaiheessa lisäksi myös mm. rakennus- ja mahdolliset ympäristöluvut voimassa.

7. Yhteystiedot

Keski-Suomen ELY-keskus, rahoitusyksikkö

Kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Puh. 0295 024 500

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Cygnäuksenkatu 1, PL 250, 40101 JYVÄSKYLÄ

Jaakko Ryymin

rahoituspäällikkö, puh. 0295 024 594

Taina Lommi

yksikön päällikkö, puh. 0295 024 960

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020